

Parisimi-isumaqatigiisummi nunatut nangaanartoqartitsinerup atorunnaarsinnissaanut tusarniaanermi akissuteqaat pillugu

Aatsitasanut Inatsisinut Atuutsinneqarneranut Naalakkersuisoqarfik (Naalakkersuisoqafik) Parisimi-isumaqatigiisummi nunatut nangaanartoqartitsinerup atorunnaarsinneqarnissaasnut pillugu tusarniutinut allakkiat nassiunneqarsimasunut qujavugut, Naalakkersuisoqarfillu tulluuttuni oqaaseqaateqarlutik:

Nunami tamarmi anguniagassanik aalajangersaanermi 'National Determined Contributions' (NDC) mianerisariaqarnissaat, uku:

- (1) Kalaallit Nunaata inuussutissarsiutit assigiinngiaarnissaanik kissaateqarnera aamma aatsitassarsiornermi aningaasarsiornerup inerisarneqarnissaa, tamanna immikkoortillugu isigalugu Kalaallit Nunaata suliffissuaqarfiulernissaanik annertusaaneq.
- (2) Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfiit inissisimanerisa aamma inissisimaffigisinnaasaasa kallerup innerata atornissaanut nukissiutinik piujuartitsinerminngaanniissanngimmata; aatsitassarsiorfiillu ataasiakkaat pilersinnerini nammineerlutik nukissiutinik piujuaannartitsinermik pilersitsissagunik sumiissutsiminni pitsaanerpaassinnaajunnanngimmata, imminullu akilersinnaassanngimmata imaluunniit aningaasalersorneqarsinnaanaviannngimmata.
- (3) Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfiit aatsitassanik piiaanerisa amerlanerpaartaanni qorsummut ikaarsaarnermut atugassaassapput, periarfissanillu aatsitassanik taakkunannga atuisinnaanerup ajorseriarnerata qorsummut ikaarsarneq sanngiillisissallugu.

Tunuliaqutaasoq

Kalaallit Nunaat nunarsuatsinni qeqertat annersaraat aamma inukinnerpaalluni illoqarfilik, nunaqarfilik aammalu siunissami aatsitassanik pilersinneqarsimasut, pilersaarutaasinnaasullu sineriammi siammarsimassallutik. Kalaallit nunaata sumiiffikkaartumik aggornilersungaanerata innaallagiarneq illoqarfiit nunaqarfinnullu eqiterullugit pilersorneqarput aamma nuna tamakkerlugu innaallagissamik pilersorneqarani, atuisut amerlanngitsunik neqeroortunik pilersorneqaratik ilaatigut soorlu piujuartitsinermik nukissiuteqarnermik.

Innaallagissamik eqiterussineq aatsitassarsiornermut ersareqaaq, pilerseriikkammi siunissamilu aatstassanik suliniutit nammineerlutik innaallagissamik pilersuineramik pilersitsikkajuttarput. Pisortaniillu illoqarfinnut nunaqarfinnullu innaallagissamik pilersuina piujuartitsinermut allanngortikkaluarpagu, tunngaviatigut aatsitassarsiornermi suliniutit innaallagissamik pilersorneqarnerat sunnissaanngilaa.

Aatsitassarsiornermi suliniutit ataasiakkaat sumiiffimmi inissisimanerat, suliniutit piujuaannartitsineq atorlugu nukissiuteqarnerup akuutilernissaanut, soorlu erngup nukinganik nukissiuteqarneq aamma seqerngup qinngornerinik nukissiuteqarnerup periarfissaannut sunniuteqassaaq. Sumiiffimmilu inissisimanerata, ukioq naallugu imaluunniit ukiup ilaannaani assersuutigalugu issimit aamma ukiukkut seqinnertarnerisa akunnerisa annikinnerinik sunnerneqassammat aamma.

Sumiiffimmi atugassarititanut ilanngullugu, akilersinnaassutsip amingaataanera aamma aningaasaliisinnaasunik periarfissakitsitsisinnaanerpum suliniutaasut innaallagissamik piujuartitsinermik pilersorneqarnissaannut periarfissaat killilersueqataasinnaapput. Pilersitsinissamik, soorlu erngup nukissiutissamut napusiornerit sulluliornerillu atorlugit aningaasaliinerit malunnaatilmik annertunerutissavai, orsussamik atuisut sarfaliuutit atorlugit pilersitsinermiinganneersunut sanilliullugit aamma aatsitassarsiornermi pilersaarutip ataatsimut pilersitsinermi aningaasartuutissaanut aamma aningaasaliissutissanik pisariaqartitsinera malunnaatilmik annertusissallugu. Aatsitassarsiornermi suliniut erngup nukinganik innaallagissamik kisiartaalluni pilersorneqartup, erngup nukinganik nukissiuteqarfiup kaaviaarnissaanut tunngaviussaaq, taamaammallu naatsorsuutigineqassaaq pilersaarutip ajutoorsinnaanerata ilimanaataa aamma aningaasaliisussanik periarfissaqarnera naatsorsuutigineqassamat sunnerneqassasoq, aatsitassarsiornermilu suliniutit piffissani siusinnerusumiluunniit matusinnaanera naatsorsuutigineqassammat, kaaviiaarsinnaannginnera pissutigalugu.

E-fuelip qangatut ikummatissamik parlattaasinnaanera neriunaateqarpoq, aamma siunissami Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi suliniutit innaallagissamik pilersuineri dieselip e-fuelimik immaqa taarserneqarsinnaassaaq. E-fuelilli inerisarneqarnera inerisaanerup killifiata aallarniummiinnerata annertuumik nalorninartoqarfimmiitsisivoq. Taamaattumillu nalilersornissaanut qaqugu aamma qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi suliniutit dieselimiit e-fuelimut taarserneqarsinnaanerata piffissalorsoruminaalluni.

Kalaallit Nunaani erngup nukinganik nukissiuteqarneq aqqutigalugu e-fuelimik PtX-tunisassiorsinnaaneq akilersinnaasuussangaluarpat, aatsitassarsiornermi suliummik erngup nukinga aqqutigalugu pilersitsinissap nalorninartoqarsinnaanerata annikillersinnaavaa, erngup nukinganik nukissiorfiup aatsitassarsiorfiup matoreernerata kingorna allamut atorneqarsinnaanissaanik ujartuisoqarsinnaassappat, soorlu e-fuelimik PtX-tunisassiorsinnaasoqarpat.

Siunissami takorluugaasinnaasut akornanni aatsitassarsiornermi suliniutaasut CO₂-mik aniatitsinerata, aatsitassat CO₂-naatsorsuutaanut annerusumik ukkatarinninnissamik, silap pissusianut sunneeqataasinnaasunik ilaqassapput, taakkulu aatsitassanut suliniutit piujuartitsinermik nukissiuteqarnermik atulersitsinissamik tapertaassallutik. Taakkua saniatigut 'carbon capture and storage'-ip inerisarsinnaanerata Kalaallit Nunaanni periarfissaqarsinnaanerata.

Kalaallit Nunaani aatsitassarsiornermi immikkoortortaq ingerlateqatigiiffinnik namminersortunik ingerlanneqartumik aatsitassarsiornermik suliniutit pilersinneqartuusarput. Tamannalu annertuumik nalorninartoqartitsilluni, suliniutit sorliit qaqugu qanorlu aamma aningaasalersueriatsinik periarfissaasa nukissiutinik allaanerusunik, soorlu e-fuelimik aamma 'carbon capture and storage' inerisarneqarsinnaanerisa ataqatigiinnerata aammalu silap pissusianut sunniutaasussat ataatsimoortut, aatsitassarsiornermi pilersaatutinngorsinnaaneritut. Nunani allani aatsitassanik taakkuningga allaanerusumik piiaanerup silap pissusianut sunniinera annikinnerusumik pitsaannginnerutissinnaavaa, tamannalu eqqarsaasersuuteqarnermi ilanngunneqartariaqarluni.

Naalakkersuisoqarfik Kalaallit Nunaani aatsitassarsiornermi suliniutaasunut piujuartitsinermik nukissiuteqarnermik periarfissaasa qulaajaavigineqarnissaanut EU-mut aningaasaliinissamik qinnuteqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Aatsitassamut Inatsisit Atuutsinneqarneranut Naalakkersuisoqarfik
Departement for Råstoffer og Justitsområdet.